

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 53. De fautoribus haereticorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Innocentij iij. & Clementis iij. Ad extirpanda. *Quicunque, ubi & varia defensionis genera, & pœna defensorum luculenter traduntur his verbis: Quicunque autem hæreticum vel hæreticam, captum vel captam auferre de manibus capientium vel capiētis ausus fuerit, vel defendere ne capiatur, seu prohibere aliquem intrare domū aliquam vel turrem, seu locum aliquem ne capiatur, & inquiratur ibidem, iuxta legem Paduę promulgatam per Federicum tunc Imperatorem, publicatis bonis omnibus in perpetuum relegatur, & domus illa, a qua prohibiti fuerint, sine spe reedificandi funditus destruat, & bona que ibi reperia fuerint, fiant capientium, ac si hæretici fuissent ibidē inuenti. hætenus Innocentius, que paulo explicatius tradit rursus & confirmat Clemens iij. vel. atus in bullario litterarum Apostolicarum. §. quicunque, in fine huius operis.*

Et sub his generalibus verbis comprehenduntur omnes defendendi: modis, qui in hac causa possunt contingere: nam & cum armis & sine armis potest quis defendere hereticum: potest & clamoribus, monendo illum ut fugiat: potest defendere illum in iudicio: item extra iudicium, denique, ut uno verbo dicam, quicunque officium Inquisitionis quacunque ratione impediuit, hæreticorum defensores per consequentiam dici possunt.

Iam visus est casus singularis nullo modo hic pretereundus, quo quis defensor hæreticorum dicitur scilicet supponit alium hominem, vel et seipsum pro illo hæretico, qui fuerat capiendus, de quo in præfato rescripto Inno. iij. Ad extirpanda. §. si quandoq; ita scriptum extat: Si quandoque aliqui vel aliquæ nō hæretici pro captis hæreticis, ipsis non contradicentibus fuerint assignati, vel se forsitan assignauerint, prædicti suppositi perpetuo carceri mancipentur, & hæretici nihilominus redire & assignari cogantur, & qui hunc dolum fecerint, iuxta legem prædictā bonis omnibus publicatis in perpetuum relegentur. hec ibi. Quod ipsum post Innocentium roborauit etiā Clemens iij. in bulla incipiente; Ad extirpanda. §. si quando.

Sed suspecti de illorum hereticorum erroribus sunt vehementer vel leuiter secundum defensionem quam fecerunt. Ita Barcionensis, Bononiensis, & codex Cardinalis de Gambarā, sed Sa bellanus ita; Secundum modum defensionis.

Hic autem modus defensionis alius atque alius rum dissimiliter facit, & culpam more grauiorem; nunc leuiorem; nam grauius delinquit qui defendit cum armis, quā qui sine armis; grauius qui vi admittit hæreticos de manibus capientium, quam qui voce monet ut fugiant, ac sese a custodibus eripere conentur; & sic de ceteris, que sunt prudentissime consideranda, ut gradus suspicionis notari possint, & debite poenitentiae iniungi.

Et debent abiurare, &c.] Hęc abiurationis pœna omnibus suspectis est communis. Sed defensores hæreticorum alijs præterea pœnis plectuntur, quas hic omisit Fymericus, de quib. Zachinus tract. de heret. ca. 17. Tabienfis in sim. verbo, hæreticus. §. 10. & 21. Gondissaluis tract. de heret. q. 16. Ludouicus Carreus de heret. num. 163. & seq. Simā-

cas de catho. inslit. tit. 15. nu. 10. & fere illi, quos citauit supra initio questionis 50. & dixi paulo antea hac ipsa questione, vers. quidam alij sunt, ac præter veteritas pœnas Federicus in l. Patrenorum. quā curauimus imprimendam in bullario litterarū Apostolicarum in fine huius operis, quæ fuit ab Innocentio iij. & multis alijs summis Pontificib. approbata, hæreticorū cōplices, hoc est, defensores, receptatores, & quocunque modo fautores, bonorum confiscatione, & exilio punit; & ipsorū filios infamia notat; & ab omnib. honorib. excludit, nisi hæreticos reuelauerint; tūc enim his pœnis liberatur.

Postremo Pius V. Pont. Max. rescripto quodā incipiente; Si de protegendis. quod est impressum in bullario litterarum Apostolicarum, in hæreticorum defensores grauissimas etiam statuit pœnas, quas in multis casibus illic expressis incurrant.

Iudæi præterea ac alij infideles, si prædictis, aut alijs modis apostatas, vel hæreticos defenderint, a iudicib. fidei puniuntur, per extrauag. Dñi Gregorij. Papa xij. incip. Antiqua Judæorum. cuius verba retulimus super quæstione proxime præcedēti in fi.

Q V A E S T I O L I I I.

De fautoribus hæreticorum.

S V M M A R I V M

- 1 Publica auctoritate fungentes quomodo per omissionem hæreticis fauere censeantur.
- 2 Et quomodo per commissionem.
- 3 Priuata persona ex sola omissione non dicuntur hæreticorum fautores.
- 4 Sed commissione, & que committendo.
- 5 Fautores hæreticorum excommunicationem, & alias pœnas incurruunt.

D Vinquagesimatertia quæstio est: Hæreticorum fautores qui dicendi sunt, & si hæretici habendi sunt? Ad hanc respondemus, quod fauores hæretici sunt in duplici genere. Quidam, namque sunt, qui publica funguntur auctoritate, hoc est publicæ personæ, ut domini temporales, eorum Balliui, Veguerij, & officiales ceteri: & tales fauent, & fautores esse possunt hæreticorū duobus modis, quia interdum omittendo, interdum committendo; omittendo quidem ea facere circa hæreticos vel suspectos, infamatos vel credentes, receptatores, defensores, & fautores, ad quæ de eorū officio obligamur, cū tamē ab Episcopis & Inquisitorib. vel eorū altero requiruntur, utpote, si eos non capiunt, vel captos diligenter non custodiant, uel infra districtum suum ad locum, de quo eis mādabitur, non deducant, ac executionem promptam de eis non faciant, & similia, ut patet extra de hæ. lib. 6. c. Et inquisitionis, in principio.

Committendo autem, utpote, si captos huiusmodi absque Episcopi & Inquisitoris, vel alterius ipsorū licentia, vel mandato, a carcere liberent, vel processum, iudicium, vel sententiam eo-

rum directe vel indirecte impediunt : & similia peragunt, vt patet cap. alleg. Vt inquisitionis. §. prohibemus. omnes isti fautores sunt, & etiam excommunicati ipso iure: in qua si per annum steterint animo pertinaci, ex tunc vt heretici condemnantur, vt clare patet c. & §. alleg.

3 Quidam autem sunt, qui publica non funguntur auctoritate, sed sunt persona priuata: & isti non dicuntur fauere, nec fautores esse ex sola omissione: vnde si hereticos non capiant, non dicuntur fauere, nec fautores esse: vel non custodiant, & similia, quia si requisiti non faciunt, quia non tenentur ad hoc, vel non tenebantur.

4 Dicuntur autem fauere & fautores esse commissione, vt si hereticos seu captos pro heresi, propria temeritate a carcere liberent vel auxilium, consilium, vel fauorem ad liberandum praestent: vel captiuis taliter allocient, vt non capiuntur: vel captiuis se opponunt: ac alias processum iudicium, & sententiam in causa fidei directe vel indirecte impedire praesumant, vel ad impediendum praestant consilium, auxilium, vel fauorem.

5 Omnes tales fautores sunt, & excommunicati sunt ipso iure, & duodecim s magnas penas incurrunt, vt patet extra de heret. lib. 5. c. 1. excommunicamus 1. §. credentes. & cap. alleg. Vt inquisitionis. §. prohibemus. in qua excommunicatione, si per annum steterint animo pertinaci, ex tunc sunt vt heretici condemnandi, vt eo. cap. & §. alleg. Vt inquisitionis. §. prohibemus. Et nihilominus fautores sunt, & dici possunt predicti omnes receptatores & defensores: de quibus est supra actum questionibus duabus proximis. Concordat h. his Archid. super cap. Quicumq; & ver. fautores. de heret. lib. 6. Et Guido Fulcodius predictus quaest. 10. & predictum concilium Tarraconen.

COMMENT. LXXVIII.

DE fautoribus videndi sunt etiam illi, quos citant in iudiciis superiorum quaestionum. gl. in clem. 1. de penis, verbo, defensor. & amplius Repertorium inquisitionum, verbo, fautores. & Bernardus Comensis in lucerna, verbo, fautor. & verbo, defensor. & Locatus in opere iudiciali, verbo, fautores. & Zanchinus tract. de heret. capit. 5. & Bernardus Diaz in practica crimi. cano. c. 107. & alij passim.

Qui sint fautores, & quot modis faueat. Sunt autem fautores, vt nomen ipsum indicat, qui hereticis fauorem praestant, & per omnia defensoribus exequantur: nam qui hereticis fauet, vt vt eos defendat, ideoq; quidquid in defensoribus statuitur, fautores cognoscunt. Simancas de catho. iuris. tit. 15. nu. 11.

Tras iam autem potest quis hereticis fauere, omissione seu negligentia: facto seu cooperatione: denum consilio seu verbis, quae qualia sunt, optime explicat hoc loco Emericus, & Zanchinus, & Repertorium praecitatis locis.

Principi magis debet esse cura in peccatis hereticis. Quidam namque sunt, qui publica funguntur auctoritate. &c. Magistratus & principes quoniam Christiani magnam curam & sollicitudinem

Adem adhibere debent in extirpandis pellendisq; hereticis de suis regnis, sac dominis, & in praesentibus Inquisitoribus omne consilium & fauorem ad haereticos puniendos, & coerendos: cum enim Inquisitores haeretici prauitatis sint inermes non poterint hereticos pelleret, nisi a dominis temporalibus adiuuentur, ideoq; grauissima est culpa magistratuum aut hereticis fauentium, aut omittentium aduersus eos ea exercere quae sacri Canonibus & leges iubent. Horum ergo partes praecipue in hac causa, vt omnem euentum infamiam, seruitur suppressione & extinguere suborientes haereses, & schismata: & omnia sua studia actionesq; eo referre, ne sub eorum imperio hereticorum augetur improbitas, & catholico ru minuat, aut perturbetur securitas & religio, quod facile consequentur, si vna eorum religiosi Episcopis & Inquisitoribus cauerit, ut ne cuique in re publica sit liberum credere vt voluerit, aut nouas inducere de religione quaestiones, & eulens percontant, sed ab Ecclesia catholica approbati omnino retineantur, vt olim iussim est in l. canonicos populos, C. de sum. Trm. & fide catho.

C Id quoq; in primis obseruare debet catholica magistratus & principes, ne in sua consilia haereticos admittant, exemplo Moysi, qui Nymet, c. 6. Coeres, Dathan, & Abiron aduersus se rebellantes expulit, cuius iam olim Concilium Tholosanum 16. quod vetuli infra hac 2. parte saper. q. 5. 7. in fine, sed de his plura Conradus Brunus lib. 3. de heret. c. 9. 10. & 18. & Jacobus Simancas de catho. iussit. tit. 23. Quibus autem penis affici debeant magistratus haereticis fauentes, mox subiungam.

b Ballui. Balluius vox vulgaris est apud Gallos seu Provinciales, vt ait gl. in clem. 1. de penis, verbo, Balluius, qua insularios seu tacorum rectores significat, quorum meminit textus in c. quoniam in principio, & ibi Archidiaconus de immuni. eccl. lib. 6. & iura passim in titulis de hereticis.

c Veguerij. Deerat hec vox in codice Cardinalis de Gamba, in Sabellano, loco eius, Vicarij agebatur, sed Barcinonensis & Bononiensis optime habebant, Veguerij, quae vox Catalaporum est propria, quae significat magistratus quosdam in singulis ciuitatibus gubernatoribus inferiores, quibus videntur similes antiqui praetores, hos Veguerios concilium Tarraconense relatum sup. pag. 220. Iulitartios vocat.

d Ad quae ex eorum officio obligantur. Quae aut sint ea, ad quae magistratus obligantur ex eorum officio, mox subiungit Emericus, videlicet: ad requisitionem Inquisitorum hereticos capere: captos custodire: ad locum designatum deferre: damnatos sibi redimere, & cetera, quae omnia continentur in c. vt inquisitionum de heret. li. 6. sed plenius in rescripto Innocentij & Clementis iij. incipiente: Ad extirpanda, relato in bullario literaru Apostolicaru in sine huius operis, qd est oino videlicet, vt hic locus intelligatur.

e Omnes isti fautores sunt, & etiam excommunicati ipso iure, &c. Praeter has penas alias etiam sentiunt domini temporales, si hereticis fauerint, aut in terris suis morari passos fuisse aut dissimulasse communicantur; quae praescriptae iam olim Concilium Tholosanum cap. 3. & 4. in hae verba:

Statuimus etiam, ut quicūq; in terra sua de cetero permittit scienter morari hæreticū, siue propter pecuniam, siue propter aliam quamcūque causam, & fuerit inde confessus, aut conuictus, amittat in perpetuum terram suam, & corpus suum sit in manu Domini ad faciendum inde quod debet.

Si autem de scientia conuictus non fuerit, & probata non fuerit negligentia dissoluta, vel scienter in terra sua inueniantur hæretici, vel super hoc sit diffamatus, pennis legitimis puniatur. hac ibi.

Eodem spectat rescriptum Pauli Papæ III. incipiens. Cum ex Apostolatus officio. per quod graues, sed iustissimas tamen pœnas tulit cōtra dominos ecclesiasticos & temporales, qui in aliquā heresim inciderint, seu schisma incurrerint, aut excitauerint, cum. n. hi alios doceres, & illis bono exēplo, ut in fi. de catholica contineantur, esse debeant: pruaricando grauius ceteris peccant: cū non solū seipso perdat, verum etiā alios innumerabiles populos sua cure & regimini creditos, seu alijs subditos, seu in perditionem, & puteum interitus trahant.

Qua vero pena sint afficiendi minores magistratus, qui in singulis locis præsidēt, si negligentes inueniantur in capiendis hæreticis, tradit idem Concilium Tholosanū. 6. in hac verba; Bailliuis vero, qui semper est residens, in loco contra quē præsumitur, nisi cōtra hæreticos valde sollicitus inueniatur & diligens, bona sua amittat, & de cetero nec ibi nec alibi constituatur Bailliuis. hæc nunc concilium.

Ac in puniendis quidē magistratib. aut in fide, aut circa fidem delinquentibus, duo potissimum cōsēd obseruanda. Primum, ut grauiissime puniantur, sicut in hęc canonica sanctiones, quarū meminimus, quia hi auctoritate sua magis nocere possunt, quā priuati delinquentes: nā, ut optime scripsit Fabius declaratio. 3. Perniciosissimi est male rei maximus quisq; auctor. tradit copiose Tirac. trac. de pœnis rēper. aut remitten. causa 5. n. 97. Alterum est, ut priuati Inquisitores non sint faciles ad eos puniēdos; quoniam fortassis ob impotentiam propriam irritus esset eorum conatus; & ob potentiam magistratū facile posset tumultus in populo excitari; ergo tutius est maiores Inquisitores, aut summum Pontificē consulere, ut alibi copiosius scripsimus.

Et isti non dicuntur fauere, nec fautores esse, ex sola omissione, &c. J. Dissimilis ergo hominū cōditio, dimerā causam cōstituit, & propterea magistratus sola omissione dicuntur fautores, quia nō caret serupulo occulte & societatis, qui manifesto facinorosi desinit obuiare; & qui crimina, que pōt emēdare, nō corrigi, ipse cōmittit, c. qui potest. 23. q. 3. c. qui vitij. 23. q. 8. c. ita corporis. 11. q. 3. c. negligere. 2. q. 7. c. error. dist. 83. cum similib. & quantū scelus cōmittat magistratus negligēs punire hæreticos, aut per dolum eis aliter fauentes, pulchre docet Petrus Godofredus in l. quicūq; C. de hæret. circa fin.

Priuati autē homines generaliter, propterea omissione nō censentur hæreticorū fautores, quia nō incumbit eis ex officio hæreticos capere, aut extirpare, nec per hoc declaratione indiget, maxime pro-

A pter sequentia Eimerici verba, nempe: Etiam si re-
quisiti non faciant, quia nō tenentur ad hoc vel non tenebantur.

Ergo priuati homines fautores hæreticorū erūt, si cum eis incumberet ex officio eos indicare, vel comprehendere, hoc omiserint: tales sunt cruce signati, quos in Hispania familiares vocamus. Turrecremata in sum. de eccl. lib. 4. par. 2. c. 21. Repertoriū inquisito. verborum fautores. §. 1. Simancas de catho. instit. tit. 15. nu. 13. & alij communiter.

Rursus si a magistratibus aliquid fuerit priuatis iniunctum aduersus hæreticos: Ut si, verbi gratia, eos requirant ad præstandum auxilium ad hæreticos capiēdos, & sine causa, non impediti nolint eos adiuuare, fautores erunt: ita præcitati, & Conradus Brunus lib. 1. de hæret. c. 4. quorum sententia vera est & communis.

Postremo tam magistratum gerentes, quā priuati, fautores hæreticorum dici possent ex omissione denunciandi eos, cum omnes hæreticos etiam occultos denunciare episcopis seu Inquisitoribus, ac si necesse quoque fuerit, accusare teneantur, uterq; Thomas 2. 2. q. 68. artic. 1. Alexander Alex 3. par. q. 42. Sotus lib. 5. de iust. & in q. 5. art. 1. Cardinalis in c. si peccauerit. 2. q. 1. nu. 29. Conradus Brunus lib. 1. de hæret. c. 7. Ioannes Roias in singularibus fidei, singul. 5. idem tract. de hæret. par. 2. assertio. 3. Alfonso Castus lib. 2. de iust. hæret. puni. tit. c. 25. Simancas de catho. instit. tit. 19. nu. 10. & seq. & alij.

Teneantur autem omnes ad hæreticos reuelādos & denunciādos sub pœna excommunicationis, ut late docuimus super ea. qui alios, de hæret. relato supra in hac 2. par. pag. 87.

At non videtur à ratione absolum quandoque vel metus, vel obliuione, vel alia probabili causa contingere posse, ut quis absque fautoris suspitione denunciātionem omittat: nam quid si, verbi gratia, sola vxor sciat maritū diebus prohibitis vesci car-

D nibus, aut alia hæreticalia cōmittere, eumq; cognoscat terribilē, qui facile eā aut interimeret, aut male tractaret, si denunciaretur; dices ne hanc esse fautoricem? ego plane ratione metus putarem excusandā, in ceteris idē est iudicium, plurimūq; sunt singule circumstantie ponderandæ. Non hæc dicimus ut hæreticis, quos odio habemus, faueamus, sed ut moneamus ex omissione denunciātionis hæreticorū nō debere quemquā facile suspectum haberi, vel hæreticorum fauorem censerī, nec Theologos, quos paulo antea nominauī, videntur ab hac sententiā alieni.

Iam si nosce cupis modos singulares quib. fautores hæreticorū dici possunt, legito præ ceteris Turrecrematam lib. 4. de Ecclesia, par. 2. c. 21. ubi septem fautoris modos enumerat, quib. adiunge alios duos, quos retuli inf. par. 3. super q. 113. sed nullus expressit luculentius quidquid ad cognoscendos singulos fautorum & fautoria gradus & modos attinget quam concilium Narbonensē c. 14. 15. & 16. cuius doctrina, quoniam huic quæstioni magnā lucem affert, nullo modo fuit omittenda, habet autem ita: Plane inter fautores accipimus tam eos qui hæreticorum seu credentium extirpationem seu correccionem impediunt, quam eos qui non

Quando ex omissione denunciandi hæreticos non dicatur quis fautor.

Quibus modis dicantur hæreticorum fautores, & quales eorum gradus.

Cap. 14.

dant ad id operam, quam non possunt sine culpa omittere manifesta: ex diligenti tamen circumspecta consideratione, plus minusve contingit culpa in talibus reperire; nam multum fauet hereticis siue erudentibus, qui eos celat, cum possit & debeat indicare: plus qui eos occultando, seu aliter ipsorum examinationem, vel incarcerationem, vel punitionem malitiose nititur impedire: plurimum qui captos, vel incarceratos relaxat, praeter Ecclesiae voluntatem: seu cuius consilio, vel auxilio, mandato, vel cura talia perpetrantur.

Cap. 15.

Cuius criminis reus incomparabiliter est habendus ille, qui temporalē habet iurisdictionē praefatos pestiferos hereticos, seu rebelles ab Ecclesia denotatos persequi, & de sua terra vel provincia exterminare postponit, vel in eos animaduertere sine mora: quippe nec caret scrupulo societatis iniquae, qui tanto facinori sibi per denūtiationē Ecclesiae: seu aliter legitime manifesto, cum teneatur, & possit, desinit obuiare: praesertim si ad hoc faciendū, et iuramento proprio se adstrinxit.

Cap. 16.

Sed nec illi sunt immunes a crimine, qui, cum se illis offert opportunitas loci & temporis, ac factas hereticos seu praenominatos rebelles capere, capient se uel nequiter praetermittit: maxime si de hoc fuerint a capiētib. seu capere volentib. requisiti. Et quā plures, & quasi inuestigabiles sunt modi nocendi, quib. heretici, eorumque credentes, atque fautores nituntur vineam Domini Sabaoth demoliri, & eis est tam prudenter, quā viriliter occurrendum, curet vestra deuotio secundū datam a Domino gratiam, mala illorum agnoscere, & salutarē apponere medicinam, suppleatque discretio, quod scripto non posset facile comprehendi, *hactenus concilium.*

S Et duodecim magnas penas incurrunt.] *Has penas enumerat Hostien. in c. excommunicamus 1. §. credentes, nu. 3. relatus ab Eymérico supra in hac 2. parte, quas etiam explicat Eymericus 3. par. a q. 113. usque ad q. 123. quib. locis plurima addidimus huc spectantia.*

H Concordat his Archidiaconus, &c.] *Hæc res que in sinem huius questionis deerrant in Barcionē si impresso, quæ suppleuimus ex trib. manuscriptis.*

Quot & quibus indicij cognoscatur hereticorum fautores.

Iam ut nihil desideretur eorum quæ utilia sunt ad cognoscendam perfecte hanc fautorum tractationem, libet hic addere quibus indicij & signis potissimum cognoscatur, ergo in summa illa fratris Iuoneti, cuius fragmentum extat in sepe citato codice membraneo bibliothecæ Vaticanæ, titulus extat. Quo deprehendantur fautores hereticorum. quo loco quinque enumerat indicia in hæc verba: Facile possunt deprehendi hereticorum fautores, & hoc per quinque indicia satis probabilia.

Vnum: Quicumque clam visitant eos dum captiui tenentur, & susurrant cum eis, & victualia ministrant eis, suspecti sunt, quod eorum sint discipuli & fautores.

Secundum est: Qui valde lamentantur de eorum deprehensione vel morte, videntur eorum amici spirituales fuisse dum viuerēt, esse autem heretico diu familiarem, & eius ignorare secretis, vix est credibile,

A Tertium est: Quicumque causantur, quod iniuste sunt condemnati postquam aperte conuicti fuerint, vel etiam confessi de heresi, apparet quod eorum sectam approbant, & Ecclesiam reputent errare, quando eos damnant.

Quartum est: Quicumque amarum vultū habent ad illos qui persequuntur hereticos, vel praedicant contra heresim efficaciter, sicut potest tū in oculis & naso, & aspectu taliū notare, qui velit aduertere ista, quod non possunt rectis oculis aspiceret, suspectum est valde quod odio habent illos, contra quos cor eorum ita amare fecit, (quod etiam in vultu apparet) & diligunt illos de quorum exterminio tantum dolent.

Quintum est: Si aliqui furtiue inueniuntur ossa hereticorum combustorum nocte colligere quasi reliquias, dubium non est quin eos pro sanctis venerentur, quorum ossa pro sanctuario recondunt, & esse hereticos, sicut illos, nullus enim habet hereticum pro sancto, nisi qui eius sectam credit esse sanctam, & talis hereticus est sicut ille.

Hæc indicia vehementer faciunt presumptionem contra illum de heresi, etsi non plenam probationem ad condemnationem, nisi & alia concurrant argumenta, ex quibus liquido constaret, prædicta eos in fauorem heresis fecisse. *hactenus Iuonetus, quæ quamuis incondito & insuauis stilo sint dicta, non tamen propterea sunt aspernanda: nam quod bonum est, non ex verbis, quibus dicitur, sed ex natura sua, quocumque modo dicitur, pensandum est.*

QVÆSTIO LIIII.

De Impeditoribus officij inquisitionis.

S V M M A R I V M.

- 1 Impedire directæ officij sanctæ Inquisitionis, quinam dicantur.
- 2 Impedientes directæ sanctum officium excommunicati quidem sunt, sed non ex hoc heretici.
- 3 Quo pacto indirectè impediatur sanctum officium.
- 4 Explicatio cap. Vt inquisitionis. §. prohibemus. de heret. lib. 6.
- 5 Contra omnes impeditores praefatos procedi potest tanquam contra fautores hereticorum.

Vinquagesimaquarta quæstio est: Impeditores officij Inquisitionis hereticae prauitatis, qui sunt; & si heretici dicendi sunt?

Ad hæc respondemus, quod huiusmodi impeditores sunt in duplici genere: **Q**uidam namque sunt, qui impediunt directè: ut pote, qui captos pro heresis crimine a carcere propria temeritate liberant: vel processus Inquisitionis lacerant: testes in causa fidei pro eo quia testificati sunt, vulnērāt: vel si dominus tpalis statuat, quod nullus nisi